

Висока школа струковних студија за васпитаче
Сремска Митровица

ПРОЈЕКАТ ИЗ ИНТЕГРИСАНЕ МЕТОДИЧКЕ
ПРАКСЕ 5

ТЕМА: "Другарство и осећања"

Ментор:
Мр.Радоје Павловић

Студенти:
Марина Лечић
64/2016

Садржај:

Увод.....	5
Опште информације.....	6
Циљ пројекта.....	6
Методе рада.....	6
Облици рада.....	7
Литература.....	7
План рада.....	7
Реализација активности	
1. Дан „ПОЗИТИВНА ОСЕЋАЊА“	
-Разговор о позитивним осећањима.....	11
- Језичка игра:“Сличица по сличица – причица“.....	11
- Игра:“ Моја осећања“.....	13
- Игра:“Пољубац“.....	13
- Математичка игра:"Испред ,иза између“.....	13
2. Дан „НЕГАТИВНА ОСЕЋАЊА“	
-Разговор о негативним осећањима.....	14
- Рецитовање песме „ Страх од мачке“.....	15
- Разговор о ресми.....	16
-Усвајање песме.....	17
-Језичка игра: „Ружан говор боли, нико га не воли“.....	17
- Игра: „Унутрашњи доживљај страха“.....	17
- Игра: „ Орасположи ме“.....	18
- Математичка игра:"Пребројмо се.....	18

3. Дан   **„МОЈА ПОРОДИЦА“**

- Разговор о породици.....19
- Драматизација „Како воли тата“ 19
- Језичка игра: „Мој члан породице“ 21
- Игра: „Породично стабло“ 22
- Математичка игра „ Облик по облик поклончић“ 22

4. Дан   **„ДРУГАРСТВО“**

- Разговор о другарству.....23
- Игра: „ Сат“ 24
- Математичка игра „Пронађи пар“ 24

5. Дан   **„ДРУГАРСТВО“**

- Разговор „Зашто је важно имати друга“ 25
- Читање приче „Најбоље другарице“ 26
- Разговор о причи.....27
- Језичка игра: „Опиши свог друга" 28
- Математичка игра:"Поређај слике“ 29

6. Дан   **„НЕ ЉУТИ СЕ ЧОВЕЧЕ“**

- Разговор о „Не љути се човече“ 29
- Коцка и друга геометријска тела.....29
- Игра : „ Пронађи ме у свом окружењу“ 31
- Језичка игра:"Имам име, дај ми презиме и пронађи занимање" 32
- Математичка игра: „ Коцкаца, ваљак, лоптица - животињица“ 32

7. Дан   **„ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ“**

- Разговор домаћим животињама.....32
- Језичка игра: „Реченица по реченица-причица“.....33
- Математички експеримент: „Литар“.....33

8. Дан   **„ДИВЉИМ ЖИВОТИЊЕ“**

- Разговор о дивљим животињама.....34
- Разговор о бризи о дивљих животињама.....36
- Језичка игра: „Именуј, пронађи, замисли“.....38
- Игра: „Чик погоди“.....40
- Игра: „Населимо фарму“.....40
- Игра: „Осликај ме, залепи ме“.....41
- Математичка игра: „Велико, мало“.....41

9. Дан   **„ДИВЉЕ ЖИВОТИЊЕ“**

- Разговор о дивљим животињама где их можемо видети.....42
- Игра: „ Вук и јагње“.....42
- Језичка игра: „Именуј, пронађи, измисли“.....43
- Игра: „Имитације“.....43
- Језичка игра: „Осмишљамо загонетке“.....45
- Математичка игра: „Облик по облик-животиња“.....45

10. Дан   **„УТВРЂИВАЊЕ ЗНАЊА“**

- Квиз: „Шта смо научили“	46
- Лезичка игра: „Реши загонетку“	48
- Математичка игра: "Пређи полигон затворених очију.....	49
- Игра: „ Не љути се човече“	49
- Евалуација.....	51

Увод

Наш задатак је да у припремном предшколском програму у оквиру васпитно образовног рада, децу боље упознамо са различитим областима под темом „ Другарство и осећања“.

Почеле смо активност у вртићу са циљем да децу упознамо и проширимо њихова знања о областима које су битне за њихов раст и развој, а које су у домену њихових интересовања.

У овом пројекту биће реч о активностима које се могу организовати са децом предшколског узраста , а који ће на забаван начин допринети богаћењу и проширивању знања у областима:

- методике развоја говора,
- методике почетних математичких појмова,
- методике упознавања околине.

I. Члан тима:

- Марина Лечић 64/2016

II. Назив пројекта:

- "Другарство и осећања".

III. Области рада:

- Упознавање околине;
- развој ПМП-а;
- развој говора.

У корелацији са:

- ликовним васпитањем ;
- физичким васпитањем ;
- музичким васпитањем.

IV. Време реализације:

- 06. 05. 2019. - 24.05.2019.

V. Место реализације пројекта:

- Дечји вртић „Младост“, Чачак.

VI. Узрасна група:

- Припремна група

VII. Број деце:

- 29.

VIII. Циљеви пројекта:

- Унапређивање дечијег знања о осећањима, другарству, домаћим и дивљим животињама;
- Подстицати децу на усвајање знања из разних области њиховог окружења;
- Неговати граматички правилан говор;

- Поштовати саговорника;
- Усвајање математичких знања прилагођених могућностима деце;
- Развијање интелектуалних и других способности деце као и развијање својства личности;
- развијање и богаћење речника код деце.

IX. Методе рада :

- Метода разговора ;
- метода усменог излагања ;
- метода практичног рада ;
- метода демонстрације ;
- метода илустрације ;
- метода решавања проблема.

X. Облици рада:

- Фронтални облик рада;
- групни облик рада ;
- индивидуални облик рада .

XI. Литература:

1. Михајловић.Б. :Методика упознавања околине, Крушевац, 1980. ;
2. Егерић,М. : Методика развоја почетних математичких појмова, Јагодина, 2006. ;
3. Трнавац,Н. :Дидактичке игре, Завод за уџбенике и наставна средства , Београд,1991.;
4. Игњатовић,Н: Чувари осмеха I,Психолошке радионице за подстицање развоја деце,Београд,1993 ;
5. Шимић,Г. : Игром до математике, Виша школа за образовање васпитача, Шабац, 1997. ;
6. Матић, Р. :Методика развоја говора деце, III допуњено издање, Нова просвета, Београд , 1986.

XII. План рада

1. Тема пројекта:

- "Другарство и осећања".

2. Заједнички задаци:

- Стварање пријатне и подстицајне атмосфере;
- проширивање дечијег знања из разних области;
- обезбедити услове да деца могу да обављају задатке самостално, у пару или у групи;
- развијање дружељубивости, навика за живот у колективу ;
- развијање дисциплинованости , стрпљена, толеранције ;
- бирање садржаја и средстава који су блиски дечијим интересовањима;
- оспособљавање за примену стеченог знања у свакодневним ситуацијама.

3. Појединачни задаци:

Област упознавања околине:

- Упознавање деце са осећањима (дете и сопствена осећања, дете у односу према другим особама);
- упознавање деце са друштвеним односима;
- препознавање геометријских фигура и тела у природи;
- упознавање деце са домаћих животиња (именовање, именоване и препознавање младунчади, користи човеку, бриге о животињама);
- упознавање деце са дивљим животињама ;

Област развијања говора:

- Развијање говора кроз разговор о осећањима, другарству домаћим и дивљим животињама ;
- обрада приче ;

- обрада песмице;
- усвајање песмице ;
- богаћење дечјег речника ;
- упознавање деце са непознатим речима ;
- развој комуникативности.

Област развијања ПМП:

- Упознавање деце са мерама и мерењем ;
- упознавање деце са редним бројевима;
- упознавање са геометријским телима ;
- упознавање деце са појмом скупа;
- упознавање деце са математичким појмом „Пар“ ;
- упознавање са релацијама-положаја, испред, иза, између; лево-десно; велико-мало. .

XIII. Реализација пројекта:

АКТИВНОСТИ И РАДИОНИЦЕ ИЗ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ:

- разговор о позитивним осећањима;
- разговор о негативним осећањима;
- игра: „ Моја осећања“;
- игра: „Пољубац“
- игра: „Унутрашњи доживљај страха;
- игра: „ Орасположи ме“;
- игра: „Породично стабло“
- разговор о другарству;
- схватање важности другарства;
- игра: „Сат“
- посета;
- игра: „Нахрани кућног љубимца“;
- игра: „ Пронађи ме у свом окружењу“;
- разговор о домаћим животињама;

- игра „Населимо фарму“;
- разговор о бризи домаћих животиња;
- игра: „Осликај ме, залепи ме“;
- игра: „Чик погоди“;
- разговор о дивљим животињама;
- игра: „ Вук и јагње“;
- игра „ Имитације“.
- игра: „Постави ми питање“;
- квиз: „ Шта смо научили“;
- игра: „ Не љути се човече“

ГОВОРНЕ АКТИВНОСТИ И РАДИОНИЦЕ:

- разговор о позитивним осећањима;
- разговор о негативним осећањима;
- игра „ Моја осећања“;
- игра: „Ружан говор боли, нико га не воли“;
- игра: „Моја члан породице“;
- усвајање песме ;
- игра: „ Орасположи ме“ ;
- разговор о другарству;
- обрада приче: „ Најбоље другарице“;
- језичка игра: „ Опиши свог друга“;
- језичка игра : „ Имам име, дај ми презиме и пронађи занимање“
- разговор о домаћим животињама;
- рецитовање песме: „ Код чичине куће“;
- разговор о бризи домаћих животињама;
- разговор о дивљим животињама;
- језичка игра: „ Именуј, пронађи, измисли“;
- језичка игра : „Осмисли загонетку“;
- језичка игра: „ Реши загонетку:

МАТЕМАТИЧКЕ АКТИВНОСТИ И РАДИОНИЦЕ:

- Математичка игра: "Испред,иза ,између";
- математичка игра: „, Пребројмо се“
- математичка игра : "Поређај слике“;
- математичка игра: "Пронађи пар";
- математичка игра: "Танаграм";
- математичка игра:"Коцкица, ваљак, лоптица - животињица";
- математичка игра:"Скупови";
- математички експеримент - литар;
- математичка игра:"Велико –мало";
- математичка игра: : "Пређи полигон".

1.Дан - позитивна осећања

Првог дана се упознајемо са децом и уводимо их у тему коју ћемо обрађивати.

- Здраво, другари! Моје име је Ивана, а моје Бојана ми ћемо се са вама дружити наредних дана. Мало ћемо се играти и нешто ново научити. Да ли се слажете?

(Да.)

Започеле смо разговор са децом о позитивним осећањима, у тему смо их увеле тако што смо им поставиле неколико питања:

-Другари, шта су за вас осећања?

-Знате ли која су то позитивна осећања?

-Испричајте шта је за вас љубав?

- Како показујете неком да га волите?
- Ко вас воли?
- Како то показује?
- Опишите један свој радостан догађај?
- Због чега сте се тада обрадовали?
- Шта сте тада радили?
- Како си се осећао?
- Како се радује ваша мама?
- На који начин ви некога обрадујете?

Језичка игра: „Сличица по сличица – причица“

Деца смо објасниле да ћемо описивањем слика направити причу. Причу смо започеле реченицом:

-Једног лепог дана веверица је кренула у шетњу.

Деца су се даље надовезивала на нашу реченицу, измишљајући нове. Када је било потребно убацивале смо неко питање како би навела децу да боље запажају, или боље опишу нешто.

На крају, причи смо дали наслов. У току осмишљања причу смо записале и на крају је прочитала деци.

„Воли ме, не воли ме“

Једног лепог дана веверица је кренула у шетњу. Дан је био прелеп, грејало је Сунце, било је топло и све је мирисало на пролеће. Шетајући и трчкајући весело по ливади, веверица је иза једног жбуна угледао леп цвет беле боје, око кога су се налазили мали цветићи. Размишљао је мало и ипак је решио да убере цвет. Убрао је цвет и наставио даље да шета. У једном тренутку желео је да провери да ли га његова другарица воли, почео је да кида латицу по латицу изговарајући чаробне речи „воли ме – не воли ме“. Веверицу је са дрвета посматрала његова другарица Цица. Цица је сишла са дрвета, и запитала је свог друга шта то ради са тим лепим цветом, зашто му кида латице. Миша јој је одговорио да је само желео да провери да ли га она воли, и да је срећан што су латице указале на ту љубав и потврдиле његове тврдње. Цица га је изненађено погледала, и рекла му је да није требао да покида латице тако лепом цвету, јер је да је њу питао и она би му рекла да га воли. Због свега тога Цица се много наљутила на свог друга Мишу.

Игра: „ Моја осећања“

Деца смо објасниле да ће мимиком и пантомимом показивати осећања.

Разбрајалицом смо одабрале једно дете које ће замислити нешто што му се десило. Глуми, показује изразом лица и покретима одређено осећање.

Остали погађају о којем осећању је реч. Дете које погоди добија улогу глумца.

Деце се јако допала ова игра, тако да смо је у току дана још једном поновили.

Игра: „Пољубац“

Деца стоје у кругу. По унутрашњем ободу круга иде једно од деце и иде од детета до детета, када кажем стоп, дете поред кога је стало улази заједно у центар круга. Док тако стоје у кругу, окрећу се у круг држећи се за руке, а остала деца броје један, два, три, на три оба играча окрећу главу лево или десно где хоће. Ако окрену главу на исту страну треба да се пољубе у образ и кажу једно другоме неко позитивно осећање које осећају једно према другоме. Затим онај који је био изабран остаје у кругу и шета док опет не кажем стоп.

Математичка игра: „ Испред, иза, између“

Децу смо поделиле у две групе једној групи смо на мајице залепиле апликације смајлића, а другој групи апликације срцића. Деца су добијала разне задатке:

- Другари, хајде да екипа смајлића стане иза столице.
- Сада нека обе екипе стану тако да столица буде између њих.
- Нека екипа срцића стане испред стола.
- Нека екипа смајлића стане између стола и столице.

Затим постављам плишану играчку, лутку и столицу на тепих и настављамо игру.

- Нека екипа смајлића стане између плишане играчке и лутке а екипа срцића између екипе смајлића и столице.

- Нека екипа срцића стане иза плишане играчке а екипа смајлића испред столице...

Дете које погрешно испада из игре. Победник је она екипа у чијој групи по завршетку игре остане више деце.

2. Дан - негативна oseћања

Пошто смо претходног дана разговарали о позитивним осећањима, данас смо са децом разговарали о негативним осећањима и то смо урадиле са децом кроз разговор постављајући им следећа питања:

- Другари, шата су то негативна осећања?
- Која ви негативна осећања знате?
- Опишите један догађај који је проузроковао вашу љутњу?
- Шта сте тада радили?
- Како сте се осећали?
- Шта ради ваш друг када је бесан?
- Како он тада изгледа?
- Да ли се ваши мама и тата некада разбесне?
- Због чега?
- Шта тада раде?
- Како се осећате када се уплашите?
- Шта мислите, да ли се и одрасли плаше?
- Шта твој друг или мама ураде када се уплаше?
- Када сте тужни шта радите?
- Како се тада осећате?
- Шта урадите па растужите друга?
- На који начин развеселите некога када је тужан?

- Другари, да ли желите да чујете једну песмицу и да је касније научимо?
(Да, желимо.)

Деци изражајно рецитујемо песмицу „Страх од мачке“

Страх од мачке

Један миш Миша из прве мишје рупе
кренуо је кући из школске клупе
и онда се уплашио једне мачке
па се сакрио испод канте наопачке.

Једна мишица Мица из друге мишје рупе
кренула је кући из школске клупе
и онда се уплашила једне мачке
па се сакрила испод канте наопачке.

И заљубио се миш Миша у мишицу Мицу
испод оне канте наопачке
и живели су срећно сто и једну годину
захваљујући оном страху од мачке.

Поново рецитујемо песму, упоредо качећи илустрације на пано.

Затим прелазимо на разговор о песми.

-Другари да ли сте запамтили како се зове ова наша песма?

(Јесмо. Страх од мачке.)

-Ко се све помиње у њој?

(Миш, мишица и мачка.)

-Ко у овој песмици има страх од мачке?

(Миш и мишица.)

-Да ли се ви плашите мачке?

(Не, да.)

-А чега се још плашите?

(Мрака.)

-Где су миш и мишица кренули?

(Кући.)

-И шта је онда било?

(Мачка их је уплашила.)

-Да ли је вас некада неко уплашио када сте се враћали из школе кући?

(Мене јесте једном мој друг.)

-И шта си онда урадио?

(Повукао сам се за уши, и попио мало воде и замолио сам га да то више не ради.)

-А шта су миш и мишица урадили у нашој песми?

(Сакрили су се испод канте.)

-Где се ви сакријете када вас неко уплаши?

(Испод стола, иза врата.)

-Шта су они урадили када су се срели?

(Заљубили су се и живели су заједно сто и једну годину.)

Затим смо прешли на усвајање песмице. Ми смо рецитовале строфу по строфу, деца су понављала за нама. Затим су песмицу рецитовали групно, онда у пару и на крају индивидуално.

По усвајању песмице прешли смо на језичку игру „Ружан говор боли, нико га не воли“.

Језичка игра: „Ружан говор боли, нико га не воли“

Нацртале смо пар ситуација на којима су приказани дечаци и девојчице, и на којима се види да се на ружан начин опходе једни према другима. Ставиле смо те слике у чаробну кутију, задатак деце је био да извуку из кутије једну слику и испричају ту непријатну ситуацију која је приказана, а потом помоћу слике испричају једну лепу причу са лепим осећањима која ће бити пријатна.

Пример:

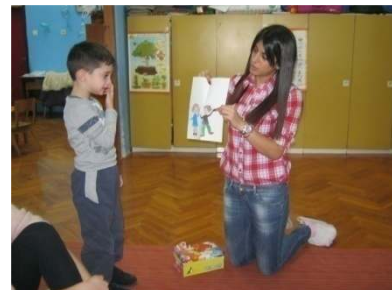
Јаков је извукао слику на којој су приказани дечак и девојчица која носи наочаре.

Ружна ситуација:

-Дечак јој је рекао да је наочарка и да су јој наочаре ружне, на шта се она расплакала и била је тужна.

Лепа ситуација:

-Дечак каже својој другарици да су јој наочаре лепе боје и да јој прелепо стоје, и она је срећна због тога.

Игра: „Унутрашњи доживљај страха“

Деца добијају шему људског тела, само контуру. Имају задатак да нацртају где осећају страх, бес и тугу. Куда се та осећања шире, какве су боје, које јачине и величине. Та осећања приказују користећи бојице. Када заврше са радовима, седимо у полукругу и деца треба својим друговима и другарицама као и нама да кажу где које осећање осећају и у којој боји и на који начин су их приказали.

Игра: „Орасположи ме“

Деца су се међусобно поделила у парове. Једно је имало задатак да се заледи у љуту фигуру, а друго је требало да га претвори у срећну. Тако што ће му померати руке, ноге, лице, главу. Када то успе деца мењају места.

Математичка игра: „Прebroјмо се“

Децу су стала у две колоне – возића испред нас. Један возић је био љути а један тужан. Заједно смо се пребројали на глас. Затим смо утврдили према положају ко је који број. Деци смо давале разне задатке.

-Нека трећи вагон из љутог воза замени место са петим из тужног воза".

Дете које је из љутог дошло у тужан питали смо који је сада број и који је његов претходник и следбеник.

- Нека чучну предходник и следбеник петог вагона у оба воза.

3.Дан - моја породица

Трећег дана смо са децом разговарали о њиховим породицима, како би децу увеле у тему тог дана на почетку активност смо почеле са неколико питања:

-Шта је то породица?

-Ко све чини вашу ужу породицу?

-Испричајте шта сте ви коме у вашој ужој породици?

-Ко све чини вашу ширу породицу?

-Испричајте ште сте ви коме у вашој широј породици?

-Спремиле смо за вас једну представу, да ли желите да је погледате?

(Желимо.)

Драматизација „Како воли тата“

(За столом седе Ивана и Бојана. Преврћу папире.)

ИВАНА (Загледа се у папир у Бојаниним рукама): Шта ти је то Бојана?

БОЈАНА: Написала сам песму о мами.

ИВАНА: Стварно? Нисам знала да умеш да пишеш песме. Хоћеш ли да ми је прочиташ?

БОЈАНА: Хоћу. (чита)

Мамица моја, мамица мила,
као да има ластина крила,
свуд брзо стигне где се ради,
сваки ми трен смешком заслади.
Брине о мени, тати и брату.
Реч јој је свака равна злату...

ИВАНА: Бојана, лепа ти је песма. А да ли би могла такву песму да напишеш о тати?

БОЈАНА: А шта ти мислиш, Ивна, да ја тату не волим?

ИВАНА: Знам да га волиш, али сам хтела да знам да ли више волиш маму или тату.

БОЈАНА: Једнако их волим, јер и они мене једнако воле, само што тата то не уме да покаже?

ИВАНА: Па како знаш да те тата воли кад то не уме да покаже?

БОЈАНА: Е, то ми је казао голуб.

ИВАНА (зачуђено): Голуб? Какав голуб? То није истина!

БОЈАНА: Истина је, голуб ми је то казао.

ИВАНА: Ти разумеш голубији језик?

БОЈАНА: Разумем голубије поступке, Ивана.

ИВАНА: А како то? Испричај ми ако ме не вараш?

БОЈАНА: На тераси смо имали празну саксију.

ИВАНА: Саксију? Какве ввезе има саксија са голубијим језиком?

БОЈАНА: Има, слушај! На тераси смо имали празну саксију. Дошла бела голубица и у њу снела два јајета.

ИВАНА: Аха, саксија уместо гнезда. Али ти рече голуб.

БОЈАНА: Чекај, слушај редом! Лежи голубица на јајима, покрила саксију као снежни поклопац, а голуб стоји више ње и чека. Кад се голубица дигне да шта поједе, голуб је замени.

ИВАНА: Е, тако петао неће.

БОЈАНА: Ни голуб не уме да легне на јаја и да их греје као голубица, већ дуби у гнезду као беба у дупку и стално завирује у јаја. Што сам се смејала!

ИВАНА: Па реци ми више шта ти је голуб рекао!

БОЈАНА: Он је својим поступцима рекао да воли своју породицу исто као мама. Он је дубио и над голубићима пошто су се излегли.

ИВАНА: А ко их је хранио?

БОЈАНА: Обоје, наизменично. Хранили су их из своје вољке.

ИВАНА: А ноћу?

БОЈАНА: Ноћу је на гнезду лежала мајка, а отац је био на стражи. Мајци је природа дала нежност која је потребна младима, а отац има други задатак.

ИВАНА: Благо теби када умеш свашта да запажаш!

БОЈАНА: Гледала сам голубове, а мислила сам на тату и маму. Зар тата и мама не заслужују да их једнако волимо? Хајде, Ивана, нацртај ми голуба (пружа јој папир).

-Другари, да ли вам се свидела представа?

(Да.)

-Како се зове ова наша представа?

(Како воли тата.)

-Ко се све помиње у њој?

(Ивана и Бојана.)

-О чему то оне причају?

(О мами и тати и колико их воле.)

-Колико ви волите вашу маму и тату?

(Пуно их волимо.)

-Шта је Бојана написала?

(Песму о мами)

-Да ли сте ви некада написали песму о некоме?

(Јесмо, нисмо.)

-Шта је Ивана рекла Бојани?

(Да ли такву песму може да напише о тати.)

-Због чега је то питала?

(Ивана мисли да Бојана више воли маму.)

-А ви другари кога више волите, маму или тату?

(Ја маму, ја тату, ја исто.)

-Како је Бојана знала да је тата воли и ако не уме да покаже?

(Рекао јој голуб.)

-Како јој је голуб рекао?

(Тако што се брине за своје младунце као и голубица, само голубица је нежнија.)

-Да ли ваш тата брине о вама? На који начин вам показује да вас воли?

(Загрли нас, купи нам играчку, брине о нама када смо болесни.)

-На који начин је голуб бринуо о младунцима у овој нашој представи?

(Тако што је стражарио, и чувао своје младунце.

-Шта је Бојана замолила Ивану да уради на крају представе?

(Да нацрта голуба.)

-Да ли ви знате да нацртате голуба?

(Знамо.)

Језичка игра: „Мој члан породице“

За ову игру припремиле смо различите делове тела као што су глава(лице-овално, четвртасто, округло), (очи-тамне, смеђе, зелена),(нос-велики, мали), (тело-дебело, мршава), (шаке-велике, мале), наочаре, бркове.....

Деца ће излати у пару, једно дете ће описивати другом детету некога са ким живи, једног члана своје породице, док друго дете има задатак да на хамер лепи одређене делове тела које смо претходно припремиле, уз постављање питања.Један од примера: Изашле су Нина и Мина. Мина је постављала питања Нини и тако лепила одређене делове тела на хамер:

Мина: Ког члана твоје породице ћеш ти описивати?

Нина: Описиваћу моју маму.

Мина: Каког облика је лице твоје маме?

Нина: Лице моје маме је округлог облика.

Мина: Које су боје очи твоје маме?

Нина: Мојој мами су очи браон боје.

Мина: А коса твоје маме, које је боје и да ли је кратка или дуга?

Нина: Моја мама има дугу косу и она је црне боје.

Мина: Д али је твоја мама мршава или дебела?

Нина: Моја мама је мршава.

Мина: Носи ли твоја мама сукњу или панталоне?

Нина: Она носи више панталоне.

Мина: Какву обућу твоја мама носи? Нина: Она највише воли да носи ципеле на штикли.

Игра: „Породично стабло“

Деца су села за сто и ми смо им поделиле папире. Пошто смо тог дана већ разговарали о њиховим породицама њихов задатак је био да нацртају своје породично стабло, односно своју породицу. А ми смо им задатак олакшале тако што смо нацртале наше породично стабло и кроз неколико питања:

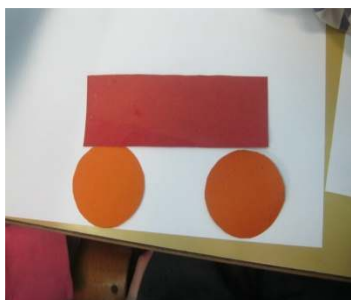
-Ко је морао да се роди да би се они родили?

-А ко је морао да се роди да би се родили њихови родитељи?

Математичка игра: „ Облик по облик – поклончић“

Активност смо завршиле тако што смо деци дале да на папир лепе геометријске облике (троугао, круг, правоугаоник, квадрат) од папира у боји различитих величина. Имали су задатак да направе поклон за свог омиљеног члана породице.

7. Дан

- Другари ,о коме смо ми јуче говорили?

(Говорили смо о домаћим животињама.)

-Шта смо рекли, ко води бригу о њима?

(О њима брине човек.)

- Како човек брине о њима?

(Тако што их храни,поји.)

- Чиме човек храни животиње?

(Житом,травом,концентратом)

- Да ли сте ви хранили неке домаће животиње?

(Јесмо,ја јесам,код деде на селу али ми он помагао.)

- Које животиње сте хранили и са чим?

(Кокошке са житом и пшеницом,гуде са житом)

- Да ли човек може да произведе ту храну?

(Може.)

- Како може да добије жито?

(Мора прво да га посади,па да обере а онда да окруни.)

- Које животиње једу жито?

(Кокошке,овце,козе,свиње...)

- Тако је. А чиме човек храни животиње зими када нема траве?

(Храни их сеном.)

- Како је човек добио сено?

(Тако што је осушио траву.)

Затим смо разговарали о другим житарицама које човек производи,а такође их користи за исхрану животиња. Деца су знала да наведу овас и јечам. Рекла сам им да када пожњемо пшеницу,овас, зоб,јечам добијамо сламу коју се користи да се стави у сталу и обор како би животињама било топлије.

- Да ли човек мора да води рачуна о здрављу животиња?

(Мора.)

- Тако је. Као што ми водимо рачуна о нашем здрављу,тако и животиње морају бити здраве. Јер у супротном не би смели да користимо њихове производе.

- Знате ли ко води рачуна о здрављу животиња и ко их лечи?

(Ветеринар.)

- Да ли сте ви неку животињу или вашег кућног љубимца водили код ветерината?

(Ја јесам куће да прими вакцину.)

- Као и за људе,постоје лекови и за животиње а то су ињекције,таблете,вакцине.

(А како животињама кажемо да прогутају таблету?)

- Животињама не можемо рећи да прогутају таблету,већ им убацимо у храну или воду и они је тако унесу у организам.

- Дергари ево ја сам донела једну слику сеоског имања, хајде да видимо шта се на њој све налази.

Језичка игра:“ Реченица по реченица- прича”

Деца сам објаснила да ћемо описивањем слике направити причу. Причу сам започела реченицом:

- Једног летњег дана на прелепом сеоском имању окупиле су се све животиње.

Деца су се даље надовезивала на моју реченицу, измишљајући нове. Када је било потребно убацивала сам неко питање како би навела децу да боље запажају,или боље опишу нешто.

На крају, прича смо дали наслов.У току осмишљања причу сам записала и на крају је прочитала деца.

Ко је најбитнији

Једног летњег дана на прелепом сеоском имању окупиле су се све животиње. Хтели су да се договоре коће од њих бити главни на имању. Први су се огласили коњи пошто их има највише.Рекли су да су они најбитнији јер доста помажу човеку. Носе најтежи

терет и заслужују да буду главни. На то се краве побунише, јер коњи и нису баш пуно вредни. Ипак су краве важније, дају млеко које је здраво. Онда су се овце умешале. Било их је више о крава а и оне су давале млеко и вуну. Оне човека могу да нахране, а и да обуку. Козе нису хтеле да се мешају. Слушале су расправу и само климале главама. А онда се умешао прасац и грохото рекао да је он тај који ће бити најбитнији јер је ипак његово месо најкусније. Сви воле прштуту од његовог меса. Кокода огласила се кока, па и она има лепо месо. А и јаја од којих се праве најлепше торте и колачи. Петао је мислио да без њега нико не би могао. Ако он ујутру не закуриче и не пробуди газду, сви ће остати гладни. Све су то слушале две паткице, брчкајући се у води. Једна од њих на крају рече да им, недостаје њихов пас Мићко. Док се они ту свађају он их верно чува. И тако су се сви сложили да Мићко буде најбитнија животиња на имању.

- другари, да ли вам допала прича коју смо написали?

(Да.)

- Видели смо да је вода важна и за људе и за животиње и да није ње не би било живота на земљи. А да ли ви знате колико је то литар воде.

(Не знамо.)

- Хајде онда да то научимо.

Математички експеримент: Литар

Испред деца постављам два стола, на један стављам стаклену флашу а на други бокал.

Испред бокала и флаше постављам по пет оластичних чаша иста величине.

У бокал и флашу стаје литар воде.

- Другари, да ли и у бокалу и у флаши има исто воде?

(Нема.)

- А зашто мислите да нема?

(Зато што је флаша већа.)

- Хајде сада то да проверимо, тако што ћемо поставити воду у чаше које су једнаке.

- За сваки сто изводим по двоје деце како би пресипали воду из бокала и флаше у чаше.

- Другари, шта можемо закључити, где има више течности?

(Има исто.)

-А у колико чаша стаје ова течност из бокала?

(У 5.)

-А у колико из флаше?

(У 5.)

-Да ли у ове две посуде стаје иста количина течности?

(Да.)

-Другари, где има више течности у стакленој флаши или у 5 чаша?

(Исто.)

На столовима су остали бокал и флаша. Испред флаше стављам две исте чаше, а испред бокала пет других,истих .чаша.

Изводим друго двоје деце.Опет пресипају воду у чаше.

-Другари, у колико чаша је стала течност из стаклене бокала?

(У 5.)

-А у колико чаша је стала течност из флаше?

(У 2.)

-Шта ви мислите због чега нисмо добили исти број чаша?

(Зато што су чаше испред бокала мање)

Зтим смо пресули воду из бокала у флашу па из флаше у бокал да би деца констатовала да има исто течности.

-Другари, да не би дошло до забуне људи су се договорили да користе једну сталну количину течности и да са њом упоређују друге количне телности. Та стална количина течности назива се литар.

8. Дан

Почели смо разгором о дивљим животињама. Јер су то друге две кућице на подлози за не љути се човече.

Поменули смо: вука , лисицу, веверицу,јазавца, медведа,зеа,јелена.

Питала сам их где станују дивље животиње? Зашто се зову дивље? Колико су опасне ? Чиме је прекривено њихово тело? Да ли сте ви видели неку дивљу животињу? Где они станују у шуми? Чиме се хране? Које дивље животиње су биљоједи а које месоједи? Како се жову њихови младунци?

Како би се деца физички активирала организовала сам покретну игру.

Игра : „ Вук и јагње“

Деца стају у круг и хватају се за руке. Разбрајалицом бирам дете, које ће у игри бити вук и једно које ће бити јагње. Јагње остаје у кругу.Деца која формирају круг имају задатак да сачувају јагње од вука. Не смеју дозволити вуку да уђе у круг,ако се то догоди морају пустити јагње ван , а вука задржати унутра. Игру је пратила песма „Вук и овца“. Због већег простора користили смо хол вртића.

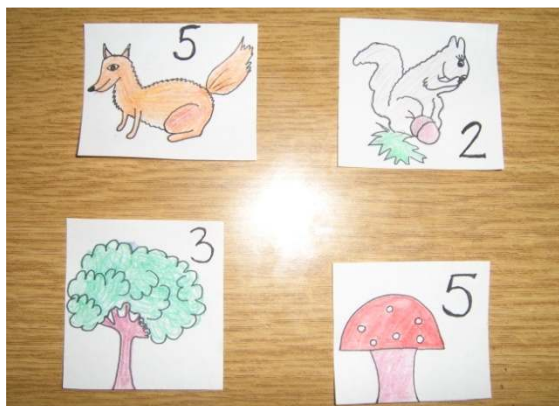

После малог одмора,активност смо наставили језичком игром.

Језичка игра: „Именуј, пронађи, измисли“

На апликацијама су нацртани појмови везани за дивље животиње и њихово окружење. На свакој апликацији налази се и један број. Деца су извлачила по једну апликацију, имајући задатак да именују појам, кажу слово у тој речи који које им је задато бројем на апликацији, а затим кажу неку нову реч која почиње истим словом.

- Печурка (пето слово) – рука;
- дрво (треће слово) – водопад;
- лисица (пето слово) – ципеле;
- медвед (друго слово) – ексер;
- вук (треће слово) – кишобран;
- пећина (трече слово) – чуп.

Математичка игра: „ Велико – мало“

Пошто смо претходно говорили о домаћим животињама а данас о дивљим, правићемо поређења везана за њих.

Деца стају у формацију полукруга, испред њих стајем ја са лоплом у руци.

Игру започињемо тако што ја изговарам – Вук је велики- и бацам лопту неком детету.

Дете које добије лопту треба да именује нешто мало- Веверица је мала-

(тј. нешто супротно) и да ми врати лопту.

- Лисица је велика – зец је мали;
- кокошка је велика – пиле је мало...

Када је игра одмакла, моје место су заузимала деца мењајући се.

- Овца је велика – мачка је мала;
- Пас је мали – крава је велика;
- вук је мали – медвед је велики...

9. Дан

-Другари, о коме смо ми јуче причали?

(Причали смо о дивљим животињама.)

- Тако је. Јуче смо говорили о дивљим животињама које станују у нашим шумама. Али нисмо помињали животиње које живе у шумама широм света. Оне су такође дивље јер човек не води бригу о њима. Да ли ви знате неке од тих животиња? И које?

(Знамо лава, тигар, слон, жирафа...)

- Где ми можемо видети те животиње?

(У зоолошком врту.)

- Да ли сте ви били у зоолошком врту?

(Јесмо, нисмо.)

- Али сте те животиње сигурно видели у вашим сликовницама, бојанкама и на телевизији?

Хајде да научимо нешто више о њима. Да ли се слажете?

(Слажемо се.)

За ову активност сам спремила слике у боји животиња и показивала их деци редом како смо о којој животињи говорили. Деци показујем слику лава и питам их да ли препознају животињу.

(То је лав.)

- Шта видимо, чиме је прекривено његово тело?

(Крзном.)

- Чиме је уоквирена глава лава?

Пошто деца нису дала одговор, објашњавам им да је глава лава уоквирена гривом. Карактеристичан је и по малом чуперку на крају репа.

Затим деци показујем слику лавице.

-Другари, знате ли која је ово животиња?

(То је тигар.)

- Не другари, то је лавица. Женка лава. По чему се она разликује од лава?

(Нема гриву, нема чуперак на крају репа, има шарено крзно.)

- Тако је. Лавица има бркове, који јој помажу да се боље снађе у мраку. Мања је од лава, бржа је и зато она иде у лов.

- Шта лови, чиме се они хране?

(Лове друге животиње.)

- Лове антилопе,зечеве,зебре. Живе у чопорима. Знате ли шта то значи?

(То је када их има доста.)

- Тако је. Чопором називамо скуп више лавова,лавица и њихових младунчади.

Затим сам деца показала скилу тигра.Описујемо његов изглед.Разговарамо о томе како лови свој плен,шта лове. А затим упоређујемо слику тигра и лавице како би деца уочила разлике,јер их претходно нису разликовали.

О слону,мајмунима и зебри деца су све знала. Описивали смо њихов изглед,рекли да су биљоједи. Навели са чим се хране.

- Која нам је ово животиња?

(То је жирафа.)

- Шта нам то прво западне за око,по чему се жирафа разликује од осталих животиња?

(Има најдужи врат.)

- Жирафа има дуг врат који је прекривен гривом. Шта мислите да ли јој он помаже у нечему?

(Помаже јој да дохвати лишће на високом гранама.)

- Шта има на глави.

(Има мале рогове.)

- И мужјаци и женке имају рогове који су им прекривени кожом и длаком. Женкини рогови су мало мањи. Да ли сте приметили да су ми предње ноге дуже?

(Јесмо.)

- Чиме им је прекривемо тело?

(Великим наранђастим тацкама.)

Разговарали смо и о белом медведу,рекли да живи на Северном полу, да је по боји свога крзна добио, да му је крзно веома густо и топло,име да се храни гокама,рибама.

Поменули смо и панду. Деца су описала њен изглед,рекли су да му је тело бело, а ноге црне.

- Другари, панда је медвед који за разлику од другихмедведа, зиму не преспава. Храни се бамбусом,као и другим биљкама.

-Хајде да сада имитирамо ове животиње.

Игра : „Имитације“

Деца су имитирала ход животиња. Ходамо тромо као медвед, скачемо као кенгур, шепуримо се као лав, ходамо поносно као жирафа, имитирамо како мајмун скаче са гране на грану, трупћемо као слон.

Језичка игра: „ Осмишљамо загонетке“

Децу сам питала да ли знају неке загонетке о животињама о којима смо говорили. Пошто су рекли да не знају питала сам их да ли желе да их ми осмислимо.

Деци сам помогла постављањем подпитања.

-Какав је слон? Чег се плаши?

(Слон је велики. Плаши се миша.)

Загонетка је гласила : Велики сам много, а малог се плашим.

- Колики је нос слону? Ко ме порасте нос када слаже?

Загонетка: Нос ми је велики , а нисам Пинокио.

Неке од загонетки које смо осмислили:

-На грану ме пусти, ту станујем ја. Ако желиш да будем добар банану ми дај.

- Немам круну али сам краљ.

-Имам бунду белу и много је топла, На Северном полу свима би добродошла

Математичка игра: „ Облик по облик – животиња“

Активност сам завршила тако што смо деци дала да на папир лепе геометријске облике (троугао, круг, правоугаоник, квадрат) од папира у боји различитих величина. Имали су задатак да направе животињу која им се највише допала.

10. Дан

Квиз: „Шта смо све научили“

Деца сам поделила у две екипе.. Изабрали смо имена за сваку од екипа(једни су били „лавићи“ а други „медведићи“. Наизменично сам постављала питања екипама. У случају да једна екипа не зна одговор или да погрешан, друга има право да одговори и преузме бод.

1. Млеко нам дају?

- магарац, коњ и бик; - коза, крава, овца; - патка, гуска, кока.

2. Медвед је?

- домаћа животиња; - водена животиња; - дивља животиња.

3. Младунче кобиле је ?

- ждребе; - мазга; - коњ.

4. Како се зове станиште оваца?

- обор; - штала; - тор.

5. Јаја нам дају?

- кокошка, патка, ћурка; - овца, коза, крава; - пас, мачка, миш.

6. Бели медвед живи?

- на Северном полу; - на Јужном полу; - у Аргентини.

7. Магарац је?

- дивља животиња; - домаћа животиња; - водена животиња.

8. Веверица се храни?

- лешницина, орасима; - купусом и шаргарепа; - корењем и кором дрвета.

9. Зимски сан спава?

- веверица; - слон; - медвед.

10. Младунће козе је?

- јагње; - јаре; - теле.

11. Како се зове станиште лисице?

- пећина; - јазбина; - гнездо.

12. Краљ животиља је?

- вук; - лав; - тигар.

13. Кљове и сурлу има?

- жирафа; - слон; -кенгур.

14. Пернате животиње су?

- овца и коза; - кокошка и патка; - магарац и коњ.

Победила је екипа лавића са једним бодом више.

Затим смо прешли на решавање загонетки, екипе су остеле исте.

Језичка игра: „Решити загонетку“

- Он је украс наших шума,

Често пасе покрај друма.

Витке ноге, длака сива,

Рогове на глави има? (Јелен.)

- Лукава је шумска зверка,

сваку коку мало мерка.

Ње се плаши гусан масни,

Она живи и у басни? (Лисица.)

- Кућу гради у шупљини старог храста,

Сва је хитра, брза, лака,

На телу јој мека длака? (Веверица.)

- Преде, а ништа не испреде? (Мачка.)

- Има вуну око тела животиња је једна бела? (Овца.)

- Уместо да плаче, он узме и њаче? (Магарац.)

- Мој глас чујеш сваког дана, ујутру кад је зора рана? (Петао.)

- Баци га горе бело, баци га доле жуто? (Јаје.)

- Могу да те кљуцнем, могу да те боцнем, знам да кажем кокода, чич погодо ко сам ја? (Кока.)

- Ја сам нешто здраво бело, и пиће сам а и јело, знам да нико неће бити ко ме неће погодити? (Млеко.)

- Шест бројева се боре, а само је један горе? (Коцка.)

Са полица на полицу, са врећице на столицу. У лонац, под кацу, само не пред мацу? (Миш.)

По завршетку игре, екипа лавића је задржала предност од једног бода.

Онда сам организовала игру „ Пређи полигон“ како би децу физички активирала.

Математичка игра: „ Пређи полигон затворених очију“

У холу вртића сам поставила полигон који са састојао од више елемената. Ову игру деца су изводила у пару. Једно је затворених очију требало да пређе полигон,а друго да му даје инструкције.

- Попењи се на клупу,иди право,сиђи са клупе.
- Иди право,десно,право,лево. (како би прошао чуњеве)
- Сагни се и провуци кроз куцицу.
- Уђи у обруч,изађи ван обруча.

Игра: „ Не љути се човече“

На крају активности деца су играла не љути се човече на подлози коју смо користили током свих активности .

Евалуација

Са децом сам реализовала активности и радионице из области развоја говора, упознавања околине и развоја ПМП-а, које су везане за тему мог пројекта „Другарство и осећања“. Деца су активно учествовала у свим активностима и радионицама ,тако да сматрам да сам имала успешну сарадњу како са децом ,тако и са васпитачицама у групи.

Тему „Другарство и осећања“ изабрала сам како бих деца увидела да су осећања веома важна и потребна свакоме од нас, шта значи бити срећан и тужан , да су на покретачи нас самих. Кроз тему смо обрадили многе области њиховог интересовања као што су: осећања,важност другарства,домаће и дивље животиње.

Подстицала сам развој њиховог говора,богаћење речника,проширивала њихова знања и упознавала их са светом који нас окружује,упознавала их и развијала математичке појмовима кроз игру.

Број поена 30